Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2026/2297

20.10.2026

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2026/2297

ze dne 16. října 2026

o monitorování dusičnanů a dusitanů v krmivech a o prevenci přítomnosti dusičnanů a dusitanů v některých krmných surovinách

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM) Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“) přijala v roce 2020 posouzení rizik dusičnanů a dusitanů v krmivech ([1]).

(2) Úřad zjistil možné zdravotní riziko pro přežvýkavce související s přítomností dusičnanů v pícninách a objemných krmivech a výrobcích z nich získaných. Zdravotní riziko vyplývající z expozice dusitanům u hospodářských zvířat a zvířat v zájmovém chovu nebylo možné posoudit, protože nebyly k dispozici žádné referenční hodnoty a/nebo odhady expozice.

(3) Úřad mimo jiné zjistil, že je třeba mít více informací o přítomnosti dusičnanů a dusitanů v pícninách a objemných krmivech a výrobcích z nich získaných a o přítomnosti dusitanů ve výrobcích a vedlejších výrobcích z cukrovky a třtiny cukrové a z výroby škrobu a alkoholických nápojů.

(4) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES ([2]) stanoví maximální limity dusitanů v krmných surovinách, s výjimkou siláže, výrobků a vedlejších výrobků z cukrovky a třtiny cukrové a z výroby škrobu a alkoholických nápojů, a v kompletních krmivech.

(5) Zemědělci by měli být vybízeni k tomu, aby uplatňovali osvědčené postupy k prevenci vysokého množství dusičnanů a dusitanů v pícninách a objemných krmivech a výrobcích z nich získaných, a provozovatelům krmivářských podniků by mělo být doporučeno, aby uplatňovali osvědčené postupy k prevenci vysokého množství dusitanů ve výrobcích a vedlejších výrobcích z cukrovky a třtiny cukrové a z výroby škrobu a alkoholických nápojů. Lze toho dosáhnout uplatňováním zásad stanovených v příloze tohoto doporučení.

(6) Je proto vhodné doporučit monitorování dusičnanů a dusitanů v některých krmných surovinách a stanovit zásady pro doporučení používání osvědčených postupů k prevenci vysokého množství dusičnanů a dusitanů v některých krmných surovinách,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1) Členským státům se doporučuje, aby s aktivním přispěním zemědělců a jiných provozovatelů krmivářských podniků monitorovali přítomnost dusičnanů a dusitanů v pícninách a objemných krmivech a výrobcích z nich získaných a přítomnost dusitanů ve výrobcích a vedlejších výrobcích z cukrovky a třtiny cukrové a z výroby škrobu a alkoholických nápojů.

2) Členským státům a provozovatelům krmivářských podniků se doporučuje, aby úřadu poskytli údaje za účelem jejich kompilace do jedné databáze v souladu s požadavky uvedenými v jeho pokynech o standardním popisu vzorku (SSD) u potravin a krmiv a v souladu s dalšími konkrétními požadavky úřadu na podávání zpráv ([3]).

([1]) Vědecká komise EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM), 2020. Scientific Opinion on the risk assessment of nitrate and nitrite in feed. EFSA Journal 2020;18(11):6290, 110 s. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6290.

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES ze dne 7. května 2002 o nežádoucích látkách v krmivech (Úř. věst. L 140, 30.5.2002, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj).

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.

3) Členským státům se doporučuje, aby v rámci opatření doporučovaných zemědělcům a jiným provozovatelům krmivářských podniků s cílem snížit přítomnost dusičnanů a dusitanů v pícninách a objemných krmivech a výrobcích z nich získaných a přítomnost dusitanů ve výrobcích a vedlejších výrobcích z cukrovky a třtiny cukrové a z výroby škrobu a alkoholických nápojů zohlednily zásady stanovené v příloze.

V Bruselu dne 16. října 2026.

Za Komisi
Olivér VÁRHELYI
člen Komise

PŘÍLOHA

Zásady prevence a snižování přítomnosti dusičnanů a dusitanů v krmivech a snižování expozice zvířat dusičnanům a dusitanům

1. Je třeba uplatňovat správnou zemědělskou praxi, která zajistí, že množství dusičnanů v krmivech bude na co nejnižší rozumně dosažitelné úrovni, a to zabezpečením dobrých podmínek pro pěstování a věnováním zvláštní pozornosti dusíkatému hnojení (jeho použití nesmí být nadměrné ani pozdní). Mezi faktory, o nichž je známo, že způsobují hromadění dusičnanů v rostlinách, patří sucho, oblačné nebo chladné počasí a použití některých přípravků na ochranu rostlin.

2. Množství dusičnanů závisí také na stupni zralosti (mladší rostliny obvykle obsahují vyšší množství dusičnanů, které klesá s tím, jak rostliny zrají) a na části rostliny (většina dusičnanů se nachází v dolní části stonku). Sklizeň ve fázi blížící se zralosti a zdvihnutí řezací hlavy tak, aby se selektivně vyhnula bázím stonku, proto snižuje riziko toxicity způsobené dusičnany.

3. Pícniny a objemná krmiva s vysokým obsahem dusičnanů se přednostně sklízejí a zkrmují jako siláž, neboť proces fermentace při silážování krmiva snižuje množství dusičnanů, pokud se provádí za dobrých podmínek.

4. Mělo by být zajištěno, aby voda používaná k napájení zvířat nebo k výrobě krmiv obsahovala nízké množství dusičnanů (např. méně než 200 mg/l).

5. Je vhodné prověřovat přítomnost dusičnanů v krmivech, o nichž je známo, že obsahují vysoké množství dusičnanů, a to zejména za povětrnostních a/nebo výrobních podmínek, o nichž je známo, že vedou k vyššímu množství dusičnanů, než je obvyklé. Pokud screening poukazuje na možnost vysokého množství dusičnanů, je vhodné provést kvantitativní analýzu. V případě velmi vysokého množství dusičnanů (např. více než 4 000 mg/kg krmiva s obsahem vlhkosti 12 %) je třeba se vyhnout podávání tohoto krmiva březím zvířatům a omezit podíl tohoto krmiva v krmné dávce pro jiná zvířata.

6. Vysokému množství dusitanů ve výrobcích a vedlejších výrobcích z cukrovky a třtiny cukrové a z výroby škrobu a alkoholických nápojů je třeba předcházet tím, že se zabrání bakteriální infekci nebo se bakteriální infekce sníží. Krmné suroviny obsahující více než 200 mg/kg dusitanů ve formě $NaNO_2$ (u krmiva s obsahem vlhkosti 12 %) by se neměly používat pro krmení zvířat.